

**Stanovisko Slovenského odborového zväzu zdravotníctva a sociálnych služieb
k LP/2023/446 Návrhu poslankyne Národnej rady Kataríny Hatrákovej na
vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o
poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch,
stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých
zákonov v znení neskorších predpisov**

Zásadná pripomienka : nesúhlas

Nesúhlas dávame k celému predloženému návrhu ako takému

Odôvodnenie :

Nesúhlasíme so zaradením profesie sociálny pracovník medzi zdravotnícke povolania.

Pani poslankyňa uvádza, že predkladaný návrh zákona nemá žiaden vplyv na rozpočet, čo nie je pravda. Navrhuje výrazné navýšenie odmeňovania sociálnych pracovníkov, ale nenavrhuje finančné krytie – koľkých pracovníkov sa takéto navýšenie miezd bude týkať, koľko to bude stáť a kto to zaplatí. Okrem „uletených“ koeficientov je potrebné zohľadniť prax – ako sa im bude započítavať a odkedy. Zároveň sa vytvára precedens, pretože sa ozvú ďalší pracovníci, ktorí sú v tíme poskytovania zdravotnej starostlivosti, ale tiež nie sú vedení ako zdravotnícki pracovníci – sú to napr. dokumentačné sestry, ktoré pracujú so zdravotnou dokumentáciou a mnohé majú zdravotnícke vzdelanie, sanitári, ktorí vykonávajú tú istú prácu ako ich kolegovia na tej istej pracovnej pozícii, ale nemajú zdravotnícke vzdelanie, vodiči záchranej zdravotnej služby, pedagógovia v zdravotníckych zariadeniach, duchovní a podobne. Aké výsostné postavenie majú sociálni pracovníci ? Má zdravotníctvo nato, aby vedelo takto riešiť všetkých zamestnancov, pretože všetci sú dôležití a potrební pri poskytovaní a podpore poskytovania zdravotnej starostlivosti.

V spoločnosti máme akútny nedostatok sestier u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a hrozí, že občanov na Slovensku nebude mať kto ošetrovať. Sociálni pracovníci to nevyriešia, ale hrozí, že po zverejnení a prípadnom schválení tohto návrhu koeficientov nastane vzbura u sestier. Je si toho predkladateľka návrhu vedomá? Bez sestier sa poskytovať zdravotná starostlivosť nedá, ale bez sociálnych pracovníkov áno.

Navrhované koeficienty pre **sociálneho pracovníka (v zátvorke uvádzame základnú zložku mzdy pre rok 2023):**

- **1,19-násobok (1441 Eur)** za výkon odborných pracovných činností, **1,00-násobok (1211 Eur)** pre sestru,
- **1,23-násobok (1489 Eur)** za výkon certifikovaných pracovných činností, **1,05-násobok (1271 Eur)** pre sestru,
- **1,40-násobok (1695 Eur)** za výkon špecializovaných pracovných činností, **1,10-násobok (1332 Eur)** pre sestru,

Predložený návrh zasahuje do viacerých právnych predpisov v gescii ministerstva zdravotníctva, ale ich nerieši. Je to jednostranný akt bez nadväznosti, čím dôjde k nevykonateľnosti zákona, resp. problémom v aplikačnej praxi.

Sociálny pracovník je súčasťou tzv. „podporného tímu“, je to pomocný orgán ošetrojúceho lekára, ktorý v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti **môže zabezpečiť** podporu osobe **formou sociálnej pomoci** a duchovnej služby **za účelom zmierňovania sociálnych dôsledkov** zdravotnej situácie tejto osoby v súvislosti s jej hospitalizáciou alebo jej prepustením z ústavnej starostlivosti podľa potreby osoby určenej ošetrojúcim lekárom.

Podľa zákona č. 578/2006 Z. z. výkon zdravotníckeho povolania pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti je činnosť bezprostredne nevyhnutná na ochranu života a zdravia ľudí. Túto podmienku sociálny pracovník určite nespĺňa.

Zdravotnícke zariadenia musia byť personálne zabezpečené a materiálno-technicky vybavené na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v súlade so svojím odborným zameraním. Minimálne požiadavky na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení upravuje osobitný predpis vydaný MZ SR.

Podmienky na výkon zdravotníckeho povolania sú okrem iného odborná spôsobilosť a registrácia, ktoré musia byť splnené po celý čas výkonu zdravotníckeho povolania.

Odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností možno získať len v akreditovaných špecializačných študijných programoch. Odbornú spôsobilosť na výkon certifikovaných pracovných činností možno získať len v akreditovaných certifikačných študijných programoch. Odbornú spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania ustanovuje nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov, vyhláška MZ SR č. 74/2019 Z. z. o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckeho pracovníka.

Ďalšie vzdelávanie zdravotníckeho pracovníka odborne a metodicky riadi ministerstvo zdravotníctva. Sú určené minimálne štandardy pre špecializačné študijné programy a minimálne štandardy pre certifikačné študijné programy.

Registrácia je zapísanie zdravotníckeho pracovníka do registra a vydanie potvrdenia o registrácii.

Ako to bude s povinnosťou dodržiavať etický kódex zdravotníckeho pracovníka.

Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov je v gescii Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky rozhoduje o akreditácii špecializačného vzdelávacieho programu a o akreditácii vzdelávacieho programu na výkon nadstavbovej odbornej činnosti po predchádzajúcom vyjadrení akreditačnej komisie, čo návrh zákona neobsahuje.

Zákon upravuje sociálnu prácu, podmienky na výkon sociálnej práce a zriadenie, postavenie a pôsobnosť Slovenskej komory sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce. Sociálny pracovník uplatňuje prístupy zodpovedajúce cieľu vykonávanej sociálnej práce a poznatkom odboru sociálna práca. Tu sa dávajú dohromady 2 rezorty a 2 zákony, ktoré nie sú navzájom v zhode.

Podľa zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na poskytovanie sociálnej pomoci a duchovnej služby v zdravotníckom zariadení sa vzťahujú osobitné predpisy.

Ak by sme akceptovali sociálneho pracovníka ako zdravotníckeho pracovníka, musel by byť registrovaný v NCZI, mal by prístup ku kompletnej zdravotnej dokumentácii – bez zdravotníckeho vzdelania. Už v minulosti sme pri novele zákona č. 576/2004 Z. z. podali zásadnú pripomienku – nesúhlas, aby sociálny pracovník mal prístup k zdravotnej dokumentácii. Obsah zdravotnej dokumentácie okrem iného tvoria údaje o chorobe, o priebehu a výsledkoch vyšetrení, liečby a ďalších významných okolnostiach súvisiacich so zdravotným stavom osoby, postupy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, údaje o jej rozsahu, predpísaných liekoch, o použití obmedzujúceho prostriedku a podobne.

Spracovala : Ing. Daniela Pochybová,

podpredsedníčka SOZ ZaSS